Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 20. maja 2021 *

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost, priznavanje in izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah – Uredba (EU) št. 1215/2012 – Pristojnost v zvezi z zavarovanji – Člen 10 – Člen 11(1)(a) – Možnost, da je lahko zavarovalnica s sedežem v državi članici tožena v drugi državi članici v primeru tožb, ki jih vložijo zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec iz zavarovanja, pred sodiščem v kraju, kjer ima stalno prebivališče tožeča stranka – Člen 13(2) – Tožba, ki jo je oškodovanec vložil neposredno proti zavarovalnici – Osebno področje uporabe – Pojem ‚oškodovanec' – Poslovni subjekt iz zavarovalniškega sektorja – Posebne pristojnosti – Člen 7, točki 2 in 5 – Pojmi ‚podružnica', ‚predstavništvo' oziroma ‚druga poslovna enota'"

V zadevi C-913/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Rejonowy w Białymstoku (občinsko sodišče v Białystoku, Poljska) z odločbo z dne 18. novembra 2019, ki je na Sodišče prispela 13. decembra 2019, v postopku

**CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**

proti

**Gefion Insurance A/S,**

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, N. Wahl, F. Biltgen, sodnika, L. S. Rossi (poročevalka), sodnica, in J. Passer, sodnik,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością K. Janiec-Janowska, radca prawny,

– za Gefion Insurance A/S I. Łyszkiewicz, radca prawny,

– za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

* Jezik postopka: poljščina.

– za Evropsko komisijo M. Heller in B. Sasinowska, agentki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 14. januarja 2021

izreka naslednjo

**Sodbo**

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(2) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1) v povezavi s členom 10 in členom 7, točki 2 in 5, te uredbe.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med CNP spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (v nadaljevanju: CNP), ki je družba z omejeno odgovornostjo s sedežem na Poljskem, in Gefion Insurance A/S (v nadaljevanju: Gefion), ki je zavarovalniška družba s sedežem na Danskem, zaradi odškodninskega zahtevka za škodo, nastalo v prometni nesreči na Poljskem.

## Pravni okvir

### *Pravo Unije*

*Uredba št. 1215/2012*

3 V uvodnih izjavah 15, 18 in 34 Uredbe št. 1215/2012 je navedeno:

„(15) Pravila o pristojnosti bi morala biti čim bolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca. Pri tem bi morala taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta spora ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina. Da bi postala skupna pravila preglednejša in da ne pride do kolizije pristojnosti, je treba stalno prebivališče pravne osebe opredeliti kot avtonomen koncept.

[…]

(18) Šibkejša stranka bi morala biti v zvezi z zavarovalnimi ter potrošniškimi pogodbami in pogodbami o zaposlitvi zaščitena s pravili o pristojnosti, ki so za varstvo njenih pravic ugodnejša od splošnih pravil.

[…]

(34) Zagotoviti bi bilo treba kontinuiteto med [Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), kakor je bila spremenjena z zaporednimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji], Uredbo [Sveta] (ES) št. 44/2001 [z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42)] in to uredbo ter v ta namen predpisati prehodne določbe. To velja tudi za razlago [te] konvencije […] in uredb, ki so jo nadomestile, s strani Sodišča Evropske unije.“

4 Poglavje II Uredbe št. 1215/2012, posvečeno „pristojnosti“, vsebuje oddelek 1, naslovljen „Splošne določbe“, v katerem so členi od 4 do 6 te uredbe.

5 Člen 4(1) navedene uredbe določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

6 Člen 5(1) Uredbe št. 1215/2012 določa:

„Osebe s stalnim prebivališčem v državi članici so lahko tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil iz oddelkov 2 do 7 tega poglavja.“

7 Oddelek 2 poglavja II navedene uredbe, naslovljen „Posebna pristojnost“, med drugim vsebuje člen 7 te uredbe, ki določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

[…]

2. v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti pred sodišči v kraju, kjer je prišlo ali lahko pride do škodnega dogodka;

[…]

5. če gre za spor, ki izhaja iz poslovanja podružnice, agencije [predstavništva] ali druge poslovne enote, pred sodišči v kraju, v katerem se nahaja ta podružnica, predstavništvo ali poslovna enota.

[…]“.

8 Oddelek 3 poglavja II Uredbe št. 1215/2012, naslovljen „Pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem“, vsebuje člene od 10 do 16 te uredbe.

9 Člen 10 navedene uredbe določa:

„Brez poseganja v člen 6 in točko 5 člena 7 je pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem določena v tem oddelku.“

10 Člen 11(1) Uredbe št. 1215/2012 določa:

„Zavarovalnica s sedežem v državi članici je lahko tožena:

(a) pred sodišči države članice, v kateri ima sedež;

(b) v drugi državi članici v primeru tožb, ki jih vložijo zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec iz zavarovanja, pred sodiščem v kraju, kjer ima stalno prebivališče tožnik, ali

[…]“.

11 Člen 12 te uredbe določa:

„Glede zavarovanja odgovornosti ali zavarovanja nepremičnin je zavarovalnica lahko tožena tudi pred sodiščem v kraju, kjer je prišlo do škodnega dogodka. Enako velja, če premičnine in nepremičnine krije ista zavarovalna polica in jih je prizadel isti dogodek.“

12 Člen 13(1) in (2) navedene uredbe določa:

„1. Glede zavarovanja odgovornosti je možno, če to dovoljuje pravo sodišča, zavarovalnico pozvati, da se udeleži postopka, ki ga je oškodovanec začel zoper zavarovanca.

2. Členi 10, 11 in 12 se uporabljajo za tožbe, ki jih je oškodovanec vložil neposredno zoper zavarovalnico, če so take neposredne tožbe dopustne.“

*Direktiva 2009/138/ES*

13 Člen 145 Direktive 2009/138/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL 2009, L 335, str. 1), naslovljen „Pogoji za ustanovitev podružnice“, v odstavku 1 določa:

„Država članica zagotovi, da zavarovalnica, ki namerava ustanoviti podružnico na ozemlju druge države članice, uradno obvesti nadzorne organe svoje domače države članice.

Vsaka stalna prisotnost podjetja na ozemlju države članice se obravnava enako kot podružnica, čeprav ta prisotnost ni v obliki podružnice, temveč obsega le pisarno, ki jo vodi lastno osebje podjetja ali neodvisna oseba, ki ima stalno pooblastilo, da deluje za podjetje, kot bi delovalo zastopstvo.“

14 Člen 151 te direktive, naslovljen „Nediskriminacija oseb, ki so vložile odškodninske zahtevke“, določa:

„Država članica gostiteljica od zavarovalnice za neživljenjsko zavarovanje zahteva, da zagotovi, da se osebe, ki so vložile odškodninske zahtevke v zvezi z dogodki, ki so se zgodili na njenem ozemlju, ne znajdejo v manj ugodnem položaju, in sicer zaradi tega, ker podjetje krije nevarnost, razen prevozniške odgovornosti, iz vrste 10 v delu A Priloge I v okviru opravljanja storitev in ne prek poslovalnice, ki je v tej državi.“

15 Člen 152 navedene direktive, naslovljen „Predstavnik“, določa:

„1. Za namene iz člena 151 država članica gostiteljica od zavarovalnice za neživljenjsko zavarovanje zahteva, da imenuje zastopnika, ki ima prebivališče ali poslovalnico na njenem ozemlju, ki bo zbiral vse potrebne informacije v zvezi z odškodninskimi zahtevki in ki bo imel zadostna pooblastila, da bo zastopal podjetje v odnosu do oseb, ki so utrpele škodo in ki bi lahko uveljavljale odškodninske zahtevke, vključno z izplačilom takšnih zahtevkov, ter da ga bo v zvezi s temi zahtevki zastopal ali ga po potrebi dal zastopati pred sodišči in organi te države članice.

[…]

3. Imenovanje zastopnika samo po sebi ne pomeni odprtja podružnice za namene člena 145.

[…]“.

***Poljsko pravo***

16 V skladu s členom 1099 kodeks postępowania cywilnego (zakonik o civilnem postopku) sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, v kateri koli fazi postopka po uradni dolžnosti preizkusi morebitno nepristojnost nacionalnih sodišč za odločanje o sporu in v primeru nepristojnosti predlog razglasi za nedopusten. Nepristojnost nacionalnih sodišč je razlog za neveljavnost postopka.

**Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje**

17 Na Poljskem je 28. februarja 2018 prišlo do prometne nesreče, v kateri sta trčili vozili. Oseba, odgovorna za nesrečo, je pred to nesrečo sklenila pogodbo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti pri družbi Gefion.

18 Oškodovanka je 1. marca 2018 odplačno najela nadomestno vozilo pri avtomobilski delavnici, ki ji je bilo zaupano njeno poškodovano vozilo. Oškodovanka je na podlagi pogodbe o odstopu terjatve v okviru poravnave te storitve najema prenesla terjatev proti družbi Gefion na avtomobilsko delavnico. Avtomobilska delavnica je to terjatev 25. junija 2018 na podlagi nove pogodbe o odstopu terjatve odstopila družbi CNP.

19 Družba CNP je z dopisom z dne 25. junija 2018 od družbe Gefion zahtevala, naj ji plača znesek, ki je bil zaračunan za najem nadomestnega vozila. Ta zahtevek je bil poslan na naslov Polins spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (v nadaljevanju: Polins), ki je družba z omejeno odgovornostjo s sedežem v Żychlinu (Poljska) in ki – kot je razvidno iz predložitvene odločbe – zastopa interese družbe Gefion na Poljskem.

20 Crawford Polska sp. z o.o., ki je družba s sedežem na Poljskem in ki jo je družba Gefion pooblastila za obravnavo škodnih dogodkov, je z dopisom z dne 16. avgusta 2018 delno odobrila račun v zvezi z najemom nadomestnega vozila in družbi CNP odobrila del zneska, zaračunanega za ta najem.

21 Družba Crawford Polska je v sklepnem delu tega dopisa navedla, da se lahko tožba vloži proti njej, kot subjektu, ki ga je pooblastila družba Gefion, ali neposredno proti družbi Gefion „v skladu pravili o splošni pristojnosti, ali pri sodišču stalnega prebivališča ali sedeža zavarovalca, zavarovanca ali upravičenca iz zavarovalne pogodbe“.

22 Družba CNP je 20. avgusta 2018 proti družbi Gefion vložila tožbo pri Sąd Rejonowy w Białymstoku (občinsko sodišče v Białystoku, Poljska). V utemeljitev mednarodne pristojnosti tega sodišča se je družba CNP sklicevala na podatek, ki ga je objavila družba Gefion, da je glavni predstavnik družbe Gefion na Poljskem družba Polins. Družba CNP je predlagala, naj se pisanja, namenjena družbi Gefion, vročajo na naslov družbe Polins.

23 To sodišče je 11. decembra 2018 izdalo plačilni nalog.

24 Družba Gefion je zoper plačilni nalog vložila ugovor, v katerem je izpodbijala pristojnost poljskih sodišč za odločanje o sporu. Družba Gefion je, potem ko je navedla, da je družba CNP poklicno opravljala dejavnost odkupa terjatev iz naslova zavarovalnih pogodb, na podlagi tega ugotovila, da družba CNP nima statusa zavarovalca, zavarovanca ali upravičenca iz zavarovalne pogodbe v smislu člena 11(1)(b) Uredbe št. 1215/2012 in da torej ne more vložiti tožbe v zvezi z zavarovanji pri sodišču države članice, ki ni država članica sedeža zavarovalnice.

25 Družba Gefion se je poleg tega sklicevala na sodbo z dne 31. januarja 2018, Hofsoe (C-106/17, EU:C:2018:50), in sicer v utemeljitev tega, da glede na funkcijo varstva iz člena 13(2) Uredbe št. 1215/2012 oseba, ki opravlja poklicno dejavnost na področju izterjave terjatev v zvezi z zavarovalninami kot pogodbena prevzemnica takih terjatev, ne more biti upravičena do posebnega varstva, ki ga pomeni možnost uporabe pravil o posebni pristojnosti iz oddelka 3 poglavja II te uredbe.

26 Družba CNP je ugovarjala, da je vpisana na seznam zavarovalnic držav članic in držav Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so bile priglašene pri Komisja Nadzoru Finansowego (komisija za finančni nadzor, Poljska), da prodaja zavarovalne police na Poljskem in da se ne sme

dopustiti, da tisti, ki prevzame terjatev oškodovanca, ne more zahtevati povračila stroškov popravila iz postopka v glavni stvari pred sodiščem v kraju, v katerem je prišlo do škodnega dogodka in v katerem je bilo izvedeno popravilo.

27 Predložitveno sodišče dvomi o tem, ali se lahko v obravnavanem primeru družba CNP veljavno sklicuje na pravila o pristojnosti iz oddelka 3 poglavja II Uredbe št. 1215/2012. Natančneje, sprašuje se, ali je lahko družba CNP, ki je podjetje, ki je od oškodovanca pridobilo terjatev do zavarovalnice, ki izhaja iz zavarovanja civilne odgovornosti, upravičena do varstva, ki je z določbami tega oddelka pridržano šibkejšim strankam pravnih razmerij. Po mnenju navedenega sodišča bi bilo treba namesto tega upoštevati uporabo določb oddelka 2 poglavja II te uredbe, natančneje, člena 7, točka 2, ali člena 7, točka 5, navedene uredbe. Nazadnje dvomi o razlagi pojmov „podružnica“, „predstavništvo“ oziroma „druga poslovna enota“ v smislu tega člena 7, točka 5.

28 V teh okoliščinah je Sąd Rejonowy w Białymstoku (občinsko sodišče v Białymstoku) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 13(2) v povezavi s členom 10 Uredbe [št. 1215/2012] razlagati tako, da v sporu med poslovnim subjektom, ki je od oškodovanca odkupil terjatev proti zavarovalnici iz naslova zavarovanja civilne odgovornosti, in to zavarovalnico[, ki je zavarovala civilno odgovornost,] ni izključeno ugotavljanje pristojnosti sodišča na podlagi člena 7, točka 2, ali člena 7, točka 5, te uredbe?

2. Če je treba na prvo vprašanje odgovoriti pritrdilno: ali je treba člen 7, točka 5, Uredbe [št. 1215/2012] razlagati tako, da je gospodarska družba, ki deluje na ozemlju države članice in ki obravnava odškodninske zahtevke v zvezi s premoženjsko škodo v okviru obveznega zavarovanja avtomobilske odgovornosti ter ki deluje v okviru pogodbe z zavarovalnico, ki ima sedež v drugi državi članici, podružnica, predstavništvo ali poslovna enota te zavarovalnice?

3. Če je treba na prvo vprašanje odgovoriti pritrdilno: ali je treba člen 7, točka 2, Uredbe [št. 1215/2012] razlagati tako, da pomeni samostojno podlago za pristojnost sodišča države članice, v kateri je prišlo do škodnega dogodka, pri katerem upnik, ki je od oškodovanca odkupil terjatev v okviru obveznega zavarovanja civilne odgovornosti, vloži tožbo zoper zavarovalnico, ki ima sedež v drugi državi članici?“

## Vprašanja za predhodno odločanje

### *Prvo in tretje vprašanje*

29 Predložitveno sodišče želi s prvim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba preučiti skupaj, v bistvu izvedeti, ali je treba člen 13(2) Uredbe št. 1215/2012 v povezavi s členom 10 te uredbe razlagati tako, da preprečuje, da bi pristojnost v primeru spora med poslovnim subjektom, ki je pridobil terjatev, ki jo je prvotno imel oškodovanec v razmerju do zavarovalnice, ki je zavarovala civilno odgovornost, na eni strani in to zavarovalnico, ki je zavarovala civilno odgovornost, na drugi strani, po potrebi samostojno, temeljila na členu 7, točka 2, ali členu 7, točka 5, te uredbe.

30 Najprej je treba opozoriti, da se – ker se glede na uvodno izjavo 34 Uredbe št. 1215/2012 s to uredbo razveljavlja in nadomešča Uredba št. 44/2001, ki je nadomestila Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, kakor je bila spremenjena z zaporednimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji – razlaga, ki jo je Sodišče podalo v zvezi z določbami teh drugih pravnih instrumentov, uporablja tudi za Uredbo št. 1215/2012, kadar je te določbe mogoče opredeliti za „enakovredne“ (sodba z dne 9. julija 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, točka 22 in navedena sodna praksa).

31 V skladu s členom 4(1) Uredbe št. 1215/2012 se tožbe proti osebam s stalnim prebivališčem v državi članici načeloma vložijo pred sodišči te države članice. Vendar člen 5(1) te uredbe kot izjemo določa, da so lahko te osebe tožene pred sodišči druge države članice na podlagi pravil, opredeljenih v oddelkih od 2 do 7 poglavja II navedene uredbe.

32 Natančneje, z oddelkom 3 poglavja II, naslovljenim „Pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem“, je vzpostavljen avtonomen sistem določanja pristojnosti v zadevah v zvezi z zavarovanjem (glej po analogiji sodbo z dne 12. maja 2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, točka 29).

33 Člen 10 Uredbe št. 1215/2012 namreč natančneje določa, da je brez poseganja v člen 6 in člen 7, točka 5, te uredbe v zadevah v zvezi z zavarovanjem pristojnost določena z določbami tega oddelka 3, ki vsebuje člene od 10 do 16 navedene uredbe.

34 Iz tega izhaja, da oddelek 3 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 samostojno ureja pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem, tako da so razen pristojnosti, določenih v tem oddelku 3, na tem področju izključene druge pristojnosti od tistih, na katere izrecno napotuje člen 10 te uredbe, in sicer pristojnosti iz člena 6 in člena 7, točka 5, navedene uredbe.

35 Ker člen 10 Uredbe št. 1215/2012 ne napotuje na člen 7, točka 2, te uredbe, zadnjenavedene določbe tako ni mogoče uporabiti, če spor, glede pristojnosti, spada na področje uporabe oddelka 3 poglavja II navedene uredbe.

36 Tako razlago potrjuje vsebina člena 11(1)(a) in člena 12 Uredbe št. 1215/2012, ki določata pravila o pristojnosti, podobna pravilom iz člena 4(1) in člena 7, točka 2, te uredbe.

37 Poleg tega je treba navesti, da se v skladu s členom 13(2) Uredbe št. 1215/2012 členi od 10 do 12 te uredbe uporabljajo za tožbe, ki jih je oškodovanec vložil neposredno zoper zavarovalnico, če so take neposredne tožbe dopustne.

38 V zvezi s tem je napotitev v členu 13(2) te uredbe namenjena temu, da se na seznam vlagateljev zahtevkov iz člena 11(1)(b) navedene uredbe dodajo osebe, ki so utrpele škodo, ne da bi bile v ta krog vključene zgolj tiste osebe, ki so jo utrpele neposredno (glej po analogiji v zvezi z Uredbo št. 44/2001 sodbo z dne 20. julija 2017, MMA IARD, C-340/16, EU:C:2017:576, točka 33 in navedena sodna praksa).

39 Ob tem je treba opozoriti, da je cilj oddelka 3 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 v skladu z uvodno izjavo 18 te uredbe zaščita šibkejše stranke pogodbe s pravili o pristojnosti, ki so za varstvo njenih pravic ugodnejša od splošnih pravil, in da tak cilj pomeni, da se uporaba posebnih pravil o pristojnosti iz tega oddelka ne razširi na osebe, za katere to varstvo ni upravičeno (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2020, Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, točki 27 in 44 ter navedena sodna praksa).

40 Čeprav mora biti prevzemniku pravic oškodovanca, ki ga je mogoče prav tako šteti za šibkejšo stranko, omogočeno, da uveljavlja posebna pravila o pristojnosti, določena v povezanih določbah člena 11(1)(b) in člena 13(2) Uredbe št. 1215/2012, pa za razmerja med poslovnimi subjekti iz zavarovalniškega sektorja, od katerih za nobenega ni mogoče domnevati, da je glede na druge v šibkejšem položaju, ni utemeljeno nobeno posebno varstvo (glej v tem smislu sodbo z dne 31. januarja 2018, Hofsoe, C-106/17, EU:C:2018:50, točki 39 in 42 ter navedena sodna praksa).

41 Sodišče je tako ugotovilo, da se organ socialne varnosti, ki je po zakonu prevzemnik pravic osebe, neposredno oškodovane v prometni nesreči, ne more sklicevati na povezane določbe člena 9(1)(b) in člena 11(2) Uredbe št. 44/2001, ki jima ustrezata člen 11(1)(b) in člen 13(2) Uredbe št. 1215/2012, da bi pred sodišči države članice, v kateri ima sedež, vložil neposredno tožbo proti zavarovalnici osebe,

domnevno odgovorne za to nesrečo, ki ima sedež v drugi državi članici (glej v tem smislu sodbo z dne 17. septembra 2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, EU:C:2009:561, točka 43 in navedena sodna praksa).

42 Sodišče je prav tako presodilo, da oseba, ki opravlja poklicno dejavnost na področju izterjave terjatev iz naslova zavarovalnin, kot pogodbeni prevzemnik takih terjatev ne more biti upravičena do posebnega varstva, ki ga daje *forum actoris* (sodba z dne 31. januarja 2018, Hofsoe, C-106/17, EU:C:2018:50, točka 43).

43 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da je dejavnost družbe CNP izterjava terjatev od zavarovalnic. Ta okoliščina, ki jo mora preveriti predložitveno sodišče, preprečuje, da bi bilo to družbo mogoče šteti za stranko, ki je v razmerju z nasprotno stranko v šibkejšem položaju, v smislu sodne prakse, navedene v točkah od 40 do 42 te sodbe, tako da zanjo ne morejo veljati posebna pravila o pristojnosti iz členov od 10 do 16 Uredbe št. 1215/2012.

44 Preučiti je treba, ali lahko glede na to ugotovitev pristojnost sodišča, ki odloča o sporu med gospodarskim subjektom, ki je pridobil terjatev do zavarovalnice, ki jo je prvotno imel oškodovanec, na eni strani in to zavarovalnico na drugi strani, temelji na členu 7, točka 2, ali členu 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012.

45 V zvezi s tem je Sodišče že presodilo, da se – ker zahtevka, ki ga vloži zavarovalnica proti drugi zavarovalnici, ne pokriva oddelek 3 poglavja II Uredbe št. 44/2001 – člen 6, točka 2, te uredbe, ki je v oddelku 2 tega poglavja, za tak zahtevek lahko uporabi, če ta zajema primere iz navedene določbe (glej v tem smislu sodbo z dne 21. januarja 2016, SOVAG, C-521/14, EU:C:2016:41, točka 31).

46 Po analogiji je treba ugotoviti, da če se oddelek 3 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 za zahtevek ne uporablja zaradi neobstoja šibkejšega položaja v razmerju do druge stranke, lahko za ta zahtevek veljajo določbe oddelka 2 tega poglavja, med drugim člena 7, točka 2, ali člena 7, točka 5, te uredbe, tudi če gre za spor s področja zavarovanj, če so izpolnjeni pogoji, ki jih vsebujejo navedene določbe za to, da se uporabijo.

47 Glede na zgoraj navedene preudarke je treba na prvo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 13(2) Uredbe št. 1215/2012 v povezavi s členom 10 te uredbe razlagati tako, da se ne uporabi za spor med poslovnim subjektom, ki je pridobil terjatev, ki jo je prvotno imel oškodovanec v razmerju do zavarovalnice, ki je zavarovala civilno odgovornost, na eni strani in to zavarovalnico, ki je zavarovala civilno odgovornost, na drugi strani, tako da ne preprečuje, da bi pristojnost za odločanje o takem sporu po potrebi temeljila na členu 7, točka 2, ali členu 7, točka 5, te uredbe.

### *Drugo vprašanje*

48 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je treba družbo, ki v državi članici na podlagi pogodbe, sklenjene z zavarovalnico s sedežem v drugi državi članici, v imenu in za račun te zavarovalnice opravlja dejavnost obravnave škode v okviru zavarovanja avtomobilske odgovornosti, šteti za podružnico, predstavništvo ali drugo poslovno enoto v smislu te določbe.

49 Za odgovor na to vprašanje je treba opozoriti, da so v oddelku 2 poglavja II te uredbe nekatere posebne pristojnosti, med katerimi je ta iz člena 7, točka 5, navedene uredbe, določene zgolj kot izjeme od splošnega pravila, določenega v členu 4(1) Uredbe št. 1215/2012, v skladu s katerim so pristojna sodišča države članice, na ozemlju katere ima tožena stranka stalno prebivališče. Ker je pristojnost sodišč kraja, kjer so podružnica, predstavništvo ali druga poslovna enota, za spore, ki izhajajo iz njihovega poslovanja, v smislu te določbe, pravilo o posebni pristojnosti, jo je treba razlagati

avtonomno in ozko, zato razlaga zunaj primerov, ki jih ta uredba izrecno določa, ni dopustna (glej po analogiji s členom 5, točka 5, Uredbe št. 44/2001 sodbo z dne 5. julija 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, točka 26 in navedena sodna praksa).

50 Pravilo o posebni pristojnosti, ki je tako določeno v členu 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012, temelji na obstoju posebej tesne zveze med sporom in sodišči, ki jim je ta spor mogoče predložiti, ki upravičuje dodelitev pristojnosti tem sodiščem zaradi učinkovitega izvajanja sodne oblasti in procesne ekonomije (glej po analogiji s členom 5, točka 5, Uredbe št. 44/2001 sodbo z dne 5. julija 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, točka 27 in navedena sodna praksa).

51 V zvezi s tem je mogoče v skladu s sodno prakso Sodišča na podlagi dveh meril ugotoviti, ali se spor nanaša na poslovanje podružnice, predstavništva ali druge poslovne enote v smislu člena 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012.

52 Na prvem mestu, pojmi „podružnica“, „predstavništvo“ in „druga poslovna enota“ v smislu te določbe predpostavljajo obstoj centra poslovnih dejavnosti, ki se dolgoročno odraža navzven kot izpostava matične družbe. Ta center mora imeti svojo upravo in mora biti materialno opremljen za poslovanje s tretjimi osebami, tako da se jim ni treba neposredno obračati na matično družbo. Na drugem mestu, spor se mora nanašati bodisi na ravnanja v zvezi z upravljanjem podružnice bodisi na obveznosti, ki jih je ta prevzela v imenu matične družbe, če je treba te obveznosti izpolniti v državi, v kateri je ta podružnica (glej v tem smislu sodbe z dne 19. julija 2012, Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, točka 48; z dne 5. julija 2018 flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, točka 59, in z dne 11. aprila 2019, Ryanair, C-464/18, EU:C:2019:311, točka 33).

53 V obravnavanem primeru je iz navedb v predložitveni odločbi razvidno, da sicer interese družbe Gefion na Poljskem zastopata dve družbi, to sta družbi Polins in Crawford Polska, vendar je družba Gefion za obravnavo škodnega dogodka iz postopka v glavni stvari pooblastila drugonavedeno družbo. Zato je treba šteti, da predložitveno sodišče Sodišče sprašuje o področju uporabe člena 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 glede dejavnosti družbe Crawford Polska.

54 V zvezi s prvim merilom, ki izhaja iz sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 52 te sodbe, je iz predložitvene odločbe – s pridržkom presoje dejstev, ki jo mora opraviti predložitveno sodišče – razvidno, da je družba Crawford Polska družba z omejeno odgovornostjo poljskega prava, tako da ima kot pravna oseba samostojno pravno osebnost in svojo upravo.

55 Poleg tega je družba Crawford Polska v skladu s samim besedilom pooblastila, prejetega od družbe Gefion, pooblaščena za „celovito obravnavo [odškodninskih] zahtevkov“, pri čemer predložitveno sodišče prav tako pojasnjuje, da je ta družba popolnoma pooblaščena za opravljanje dejavnosti, ki ustvarja pravne učinke za zavarovalnico, in za delovanje v imenu in za račun družbe Gefion.

56 Kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 63 sklepnih predlogov, je zato družba Crawford Polska v skladu z navedenim pooblastilom očitno popolnoma pooblaščena za dejavnost obdelave in obravnave škodnih dogodkov, kar ustvarja pravne učinke za zavarovalnico, tako da je treba družbo Crawford Polska šteti za center poslovne dejavnosti, ki se dolgoročno odraža navzven kot izpostava matične družbe.

57 Predložitveno sodišče pa bo moralo preveriti, ali je ta center materialno opremljen za poslovanje s tretjimi osebami in za to, da se tem osebam ni treba neposredno obračati na matično družbo.

58 Glede drugega merila, ki izhaja iz sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 52 te sodbe, je treba najprej navesti, da za spor o glavni stvari ni mogoče šteti, da se nanaša na ravnanja v zvezi z upravljanjem družbe Crawford Polska, ker se ne nanaša na pogodbene ali nepogodbene pravice in obveznosti v zvezi z dejanskim upravljanjem te družbe (glej v tem smislu sodbo z dne 22. novembra 1978, Somafer, 33/78, EU:C:1978:205, točka 13).

59 Dalje, glede vprašanja, ali se spor o glavni stvari nanaša na obveznosti, ki jih je družba Crawford Polska prevzela v imenu družbe Gefion, je bilo v točki 53 te sodbe opozorjeno, da je zadnjenavedena prvonavedeno pooblastila za obdelavo in obravnavo škodnega dogodka iz postopka v glavni stvari. Poleg tega je iz predložitvene odločbe razvidno, da je bila družba Crawford Polska tista, ki je v imenu in za račun družbe Gefion sprejela odločitev, da se družbi CNP dodeli le del zahtevane odškodnine. Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 66 sklepnih predlogov, pa bi to pomenilo – če bi predložitveno sodišče to okoliščino potrdilo – da družba Crawford Polska ni le posrednica, ki zgolj pošilja naprej informacije, ampak da je dejavno prispevala k nastanku pravnega položaja, zaradi katerega je prišlo do spora. Glede na vpletenost družbe Crawford Polska v pravno razmerje med strankama postopka v glavni stvari bi bilo treba za ta spor torej šteti, da se nanaša na obveznosti, ki jih je družba Crawford Polska prevzela v imenu družbe Gefion (glej v tem smislu sodbo z dne 11. aprila 2019, Ryanair, C-464/18, EU:C:2019:311, točki 34 in 35).

60 Nazadnje, glede trditve, ki jo je posredno navedlo predložitveno sodišče ter ki sta jo navedli družba Gefion in Evropska komisija, da bi bilo treba pojme „podružnica“, „predstavništvo“ in „druga poslovna enota“ v smislu člena 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 razumeti glede na Direktivo 2009/138, zlasti glede na pojma „stalna prisotnost“ in „zastopnik“ iz členov 145 in 152 te direktive, zadostuje navesti, da je treba člen 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 razlagati samostojno v okviru sistema in ciljev te določbe, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 72 sklepnih predlogov, ter v skladu s posebnimi merili, ki izhajajo iz sodne prakse v zvezi z navedeno določbo.

61 Glede na zgoraj navedene preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je treba družbo, ki v državi članici na podlagi pogodbe, sklenjene z zavarovalnico s sedežem v drugi državi članici, v imenu in za račun te zavarovalnice opravlja dejavnost obravnave škode v okviru zavarovanja avtomobilske odgovornosti, šteti za podružnico, predstavništvo ali drugo poslovno enoto v smislu te določbe, če se ta družba

– dolgoročno odraža navzven kot izpostava zavarovalnice ter

– ima svojo upravo in je materialno opremljena za poslovanje s tretjimi osebami, tako da se tem osebam ni treba neposredno obračati na zavarovalnico.

## Stroški

62 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Člen 13(2) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah v povezavi s členom 10 te uredbe je treba razlagati tako, da se ne uporabi za spor med poslovnim subjektom, ki je pridobil terjatev, ki jo je prvotno imel oškodovanec v razmerju do zavarovalnice, ki je zavarovala civilno odgovornost, na eni strani in to zavarovalnico, ki je zavarovala civilno odgovornost, na drugi strani, tako da ne preprečuje, da bi pristojnost za odločanje o takem sporu po potrebi temeljila na členu 7, točka 2, ali členu 7, točka 5, te uredbe.**

2. **Člen 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati tako, da je treba družbo, ki v državi članici na podlagi pogodbe, sklenjene z zavarovalnico s sedežem v drugi državi članici, v imenu in za račun te zavarovalnice opravlja dejavnost obravnave škode v okviru zavarovanja avtomobilske odgovornosti, šteti za podružnico, predstavništvo ali drugo poslovno enoto v smislu te določbe, če se ta družba**

   – **dolgoročno odraža navzven kot izpostava zavarovalnice ter**

   – **ima svojo upravo in je materialno opremljena za poslovanje s tretjimi osebami, tako da se tem osebam ni treba neposredno obračati na zavarovalnico.**

Podpisi